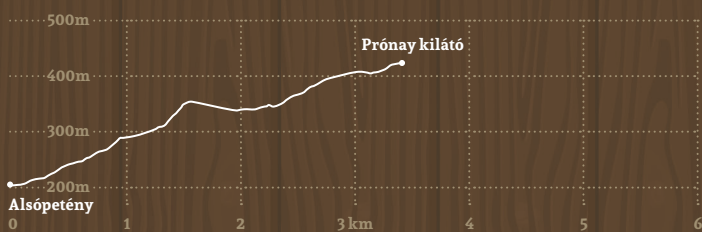

A PRÓNAY KILÁTÓ MEGKÖZELÍTÉSI LEHETŐSÉGEI TÚRAÚTVONALAK MENTÉN

Kiindulási hely	Táv	Emelkedő	Lejtő	Időtartam (óra:perc)
Romhány	5,2 km	277 m	11 m	1:20 – 1:30
Alsópetény	3,4 km	228 m	16 m	1:00 – 1:10
Katalinpusztai Kirándulóközpont	25,6 km	686 m	443 m	6:00 – 7:30

Kilátás a szandai romoktól

Romhányból szinte végig a kék jelzésen haladhatunk, csak a Kecse-hegy előtt a kék háromszögön kell jobbra kanyarodni. Ezen a vonalon a legegyszerűsebb a túraút emelkedése, csak rövid szakaszokon vált meredekebbre.

Alsópetény központjából a legrövidebb, de emelkedős úton jutunk a kilátóhoz. A nyomvonal az országos Kék jelzést, majd a Kecse-hegy közelében balra – kb. 300 méter hosszan – a kék háromszöget követve halad.

A hosszabb túrák kedvelőinek javasolható a Szendehely melletti Katalinpusztai Kirándulóközpontból a piros jelzésen a Gyadai-réten át a kékig, majd találkozásuktól azon haladva Ósagárdon keresztül, Felsőpetényt érintve és Alsópetényen át a Kecsehegyre vezető túra. Változatos sík és meredekebb szakaszokkal tagolt útvonal a nógrádi településeken keresztül.

Tartósan a fenti utak egyikén sem haladja meg az emelkedés mértéke a 20-22%-ot.

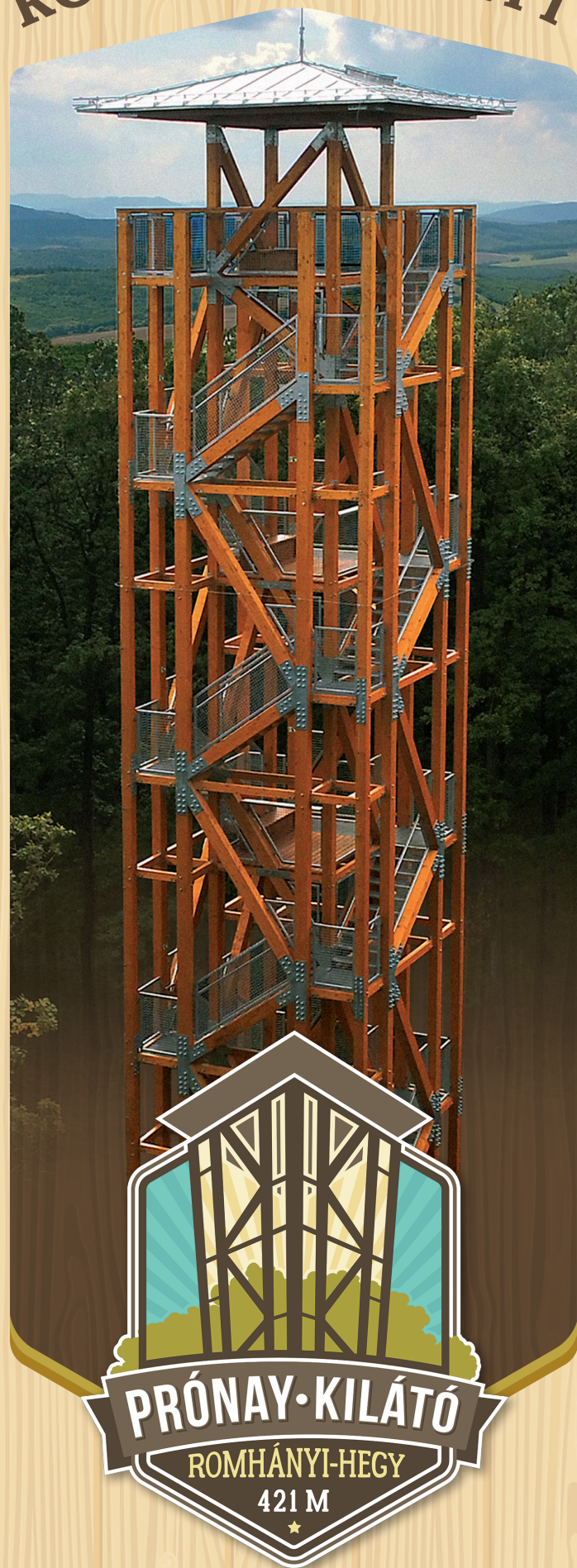

Az Ipoly Erdő Zrt. szálláslehetőségeiről, kirándulási célterületekről az alábbi honlapokon talál részletes tájékoztatást:

www.ipolyerdo.hu
www.erdeikirandulasok.hu
www.erdeihazak.hu

Felelős kiadó: Ipoly Erdő Zrt. · Szerkesztette: Parditka Magdolna
 Fotó: Ipoly Erdő Zrt., Kiss Gergely · Grafika: Typosonic Design

ROMHÁNY FELETT

**A KILÁTÓ ÉS A KÖZELÉBEN
FEKVŐ LÁTNIVALÓK,
KIRÁNDULÓ- ÉS SZÁLLÁSHELYEK**

A Prónay kilátó (GPS: 47.895389, 19.241139) a Romhányi-hegyen, a Kecske-kő 421 méter magas csúcsán épült fel – az Ipoly Erdő Zrt. beruházásában. A minden évszakban és napszakban szabadon látogatható építmény 23 m magas, a környező tölgyerdő fái-nak koronája fölé magasodó kilátóteraszáról zavartalan kilátás élvezhető szinte teljes körpanorámával. Nyugat-északnyugati irányban a Börzsöny, északon a Selmeci-hegység a Szitnya-csúccsal, kelet felé a Szandavár, illetve a távolban a Karancs, Mátra hegyvonulatai, délről a Gödöllői-dombvidék lankái, majd dél-nyugati irányban a Naszály és Pilis csúcsai is láthatók. A torony megközelíthető az Országos Kéktúra útvonalán haladva.

ROMHÁNY NEVEZETESSÉGEI

Rákóczi-obeliszk, a romhányi csata emlékműve • A falu szélén, a Szá-tokra vezető út bal oldalán lévő emlékparkban áll a romhányi csata 8 m magas, 1932-ben készített emlékműve. A falu történetének legjelentősebb eseménye volt az 1710. január 22-i romhányi csata. Ez volt a Rákóczi-szabadságharc utolsó jelentősebb hadművelete.

Török mogyorófa • A mintegy 25 m koronaátmérőjű, 20 m magas és 250 cm törzskerületű török mogyorófa (*Corylus colurna*) több mint 300 éves. Írásos feljegyzések szerint a rodostói száműzetésben lévő II. Rákóczi Ferencet meglátogatta egy volt katonája, akinek a fejedelem egy török mogyorófa cserjét adott, hogy ültesse el Romhányban az 1710. január 22-i csata emléké-re.

A Rákóczi obeliszk

Történetek szerint a fát a katoná nem a csata helyszínén ültette el, hanem egy távolabb eső dombon. Ennek ellenére évszázadok óta úgy él a nép emlékezetében, hogy a Kastélyka-dűlőn lévő fa Rákóczi mogyorófája.

Római katolikus templom • A községet egy 1496-os oklevél Eghazas Rohman néven említette. A név alapján középkori egyházának létezése feltételezhető. A mai épület klasszicista stílusban épült.

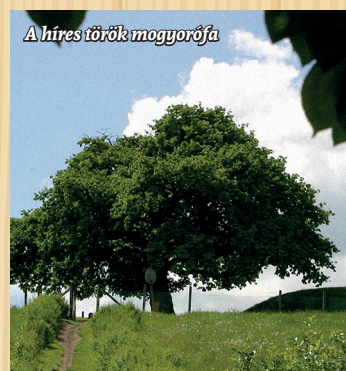
Laszkári-kúria • Feltehetően 1780-ban épült, majd 1888-ban leégett, mai formáját a XIX. század végi

helyreállításakor nyerte el. Időközben a Laszkári család tulajdonába került. Napjainkban az épület önkormányzati tulajdon.

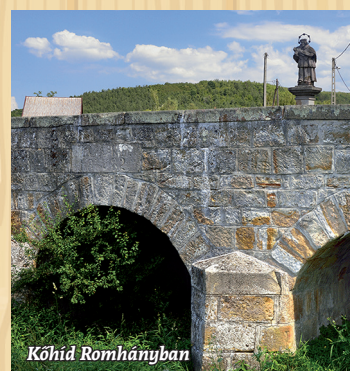
Prónay-kastély • A Prónay család építette 1780 körül, barokk stílusban. Napjainkban magántulajdonban van.

Bereczki Máté emlékműve • Bereczki Máté 1824. szeptember 24-én született Romhányban. A magyar és a külföldi gyümölcsfajták leírásával a magyar pomológiai szakirodalom megteremtője.

Kőhíd, Nepomuki Szent János-szoborral • A kőhíd építése előtt a patak felett fahíd vezetett át, melynek szélessége a maival megegyező volt. A mai híd a XVIII. században épült barokk stílusban. A háromnyílású kőhíd a Lókos patak régi medre felett látható. A szabad nyílások 2,6–2,8–2,6 méter nagyságúak, köztük 13 méteres mederpillérekkel. Anyaga romhányi homokkő. A déli oldali mellvéden Nepomuki Szent János barokk szobra áll. A felirat szerint 1795-ből származik.

A híres török mogyorófa

Kőhíd Romhányban

SZÁLLÁSHELYEINK A CSERHÁTBAN

Társaságunk bővülő, teljes szálláshely kínálata a www.erdeihazak.hu oldalon található.

Bánki Vendégház (GPS: 47.915712, 19.182233) Cím: 2653 Bánk, Petényi út 4. / Telefon: (20) 852 4523; (30) 894 3571

A Bánki-tó szomszédságában, magas színvonalon kialakított, igényes vendégházunkban pótágyazható kétágyas szobák, konferenciaterem, hatalmas füves kert, zárt parkoló és grillező gondoskodnak akár 16 fő kellemes kikapcsolódásáról.

Programok a környéken: Bánki-tó és kalandpark, Diósjenői Erdei Szabadidőpark, Nógrád vára, Katalinpusztai Kirándulóközpont, Nőtincsi Élmenypark, Balassagyarmat nevezetességei (pl. Nyírjesi Fűvészkert és Vadaspark, Palóc Múzeum)

Katalinpusztai Kirándulóközpont és Erdei Iskola

(GPS: 47.850380, 19.105352) Cím: Szendehely-Katalinpuszta.

Telefon: (35) 576-019, (20) 451-9053

A Börzsöny és a Cserhát kapujaként is emlegetik Szendehely-Katalinpusztát, ahol a Naszály hegy ad háttérrel a kirándulóközpontnak. A parkolóból gyalog vagy kerti kisvasúton közelíthetők meg az attrakciók.

Az erdei kalandozás rögtön megkezdhető: a kisebb gyermekek egy tó körüli ovis tanösvényen, a nagyobbak pedig a kanyargós palóssorral és egy hosszú függőhíddal tarkított Gyadai tanösvényen ismerhetik meg a természetet. A kirándulóközpont területén erdő- és természetismereti programok, interaktív kiállítások, vadaspark, erdei játszótér gondoskodnak a szórakozásról. A területen két szálláshely van: elsősorban erdei iskolások részére az emeletes ágyas szobákban 35 fő, családok, baráti társaságok részére apartmanokban 30 fő részére. Saját konyha és étterem is üzemel, így akár teljes ellátás is igényelhető. Komplex erdei iskolai programokhoz kiállító-, foglalkoztató- és előadóterem áll rendelkezésre.

Programok a környéken: Naszály-hegy, Királyréti Erdei Vasút, Nógrád vára, Nőtincsi Élmenypark, Bánki-tó és kalandpark, Diósjenői Erdei Szabadidőpark

Somoskői Kirándulóközpont és Vadaspark (GPS: 48.170252, 19.851198) Cím: 3121 Salgótarján (Somoskő), Wesselényi u. 14.

Telefon: (32) 430 940 (Erdészeti), Email: sterdeszet@ipolyerd

A kirándulóközpont és vadaspark a Somoskői vár alatt, a Medves-fennsík peremén, a Salgótarjánhoz tartozó Somoskőn található. A szálláshely 19 férőhellyel rendelkezik, így osztálykirándulások és céges rendezvényeknek is ideális helyszínt kínál.

Programok a környéken: Vadaspark, somoskői és salgói vár, Boszorkánykő, Salgóhányai Erdészház, Geocsodák Háza, Szilvaskő, Medves-fennsík, salgótarjáni föld alatti Bányamúzeum, túra a Karancsra, Szlovákia látnivalói.

A KIHAGYHATATLAN KIRÁNDULÓHELYEK...

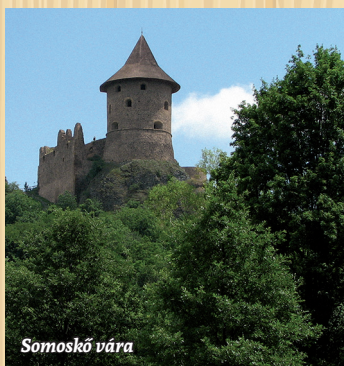
Érdeemes ellátogatni a Palócország fővárosaként is jól ismert Balasgyarmat határában lévő **Nyirjesi Fűvészkert és Vadasparkba** (GPS: 48.044491, 19.275023). A fűvészkert három kontinens (Európa, Ázsia és Észak-Amerika) növényvilágába enged betekintést. A vadasparkban hazai nagyvad fajok és további állatok tekinthetők meg, állatsimogató és játszótérek várják a gyermekeket.

Az Ipoly mentén az **Ipolytarnóci Ősmaradványok** bemutatóhelyen vezetett túrán és interaktív kiállításokon keresztül ismerhetjük meg az ősvilági környezetet.

Höllőkő világörökségi ófalu is a Cserhátban található. Kiállítóhelyeit és a várat nemcsak nagyrendezvények idején érdemes látogatni, hiszen egész évben változatos szolgáltatásokat kínálnak.

A KARANCS-MEDVES-VIDÉK VONZERŐI

A Cserhát szomszédságában lévő Karancs-Medves-vidéket a természeti, geológiai látnivalók, várak, túrázási lehetőségek teszik a családosok, osztálykirándulók és idősebb korosztály számára is kedvelt kirándulóhelyé. A **somoskői vár** alatt a híres bazaltorgona is megtekintésre érdemes. A településrészen további programokat kínál a **Somoskői Kirándulóközpont és Vadaspark** (GPS: 48.170252, 19.851198).

A **Medves-fennsík** Közép-Európa legnagyobb bazaltplatója, 15 négyzetkilométernyi területéből nyolc esik magyar területre. Innen szép kilátás nyílik a környező hegyekre, várakra. **Szilvaskő**, a Karancs-Medves kistáj egyik gyöngyszeme. Legmegragadóbb látványa a kőbányászat következtében felszínre került, 35-40 méter magaságú bazaltoszlopokból álló sziklafal.

Salgó vára (GPS: 48.144488, 19.846636) Salgóbánya a településrész feletti sziklacsúcson emelkedik.

A várromról csodálatos körpanoráma nyílik, látható a Bükk, a Mátra, a Cserhát és a Börzsöny, de kedvező időjárás esetén a Magas-Tátra csipkés gerince is jól kivehető. Ha erre jár, semmiképp ne hagyja ki a **Boszorkánykő**höz (Kis-Salgó, GPS: 48.139773, 19.849285) vezető tanösvényt, és pihenjen meg a **Salgóbányai Erdésházban** (GPS: 48.144196, 19.856546), ahol kiállítással hozzuk közelebb a természet szépségeit.

A **Karancs** a palócok „szent” hegye, a történelmi Nógrád, Gömör, Heves és Hont vármegye jóformán minden nagyobb magaslatáról, valamint az Ipoly-völgy középső szakaszáról is látható. Országhatár vága ketté. A **kilátóról** (GPS: 48.157654687, 19.7895500064) tiszta időben a Mátra és a Tátra, vagy a Bükk és a Börzsöny irányában felnyíló panorámában gyönyörködhet. A Kápolna-hegyen XIII. századi alapokon áll a Szent Margit-kápolna és fa harangláb.

ALSÓPETÉNY NEVEZETESSÉGEI

Prónay-kastély · A Gyurcsányi család építtette 1750 körül. Később a birtokot és a kastélyt a Prónay család örökölte. Napjainkban magántulajdonban lévő szálláshely és rendezvényhelyszín.

Templomdomb · A kastélytól a főutcán továbbhaladva a posta után a bal oldalon nyíló keskeny, kis szákcútn át érhetjük el a templomdombra vezető lépcsősort. A **római katolikus templom** a XV. században épült eredetileg gótikus stílusban. A templomdombot körbejárva régi szép kőkeresztek jelzik, hogy itt volt az ősi temetkezési hely. A középkorban egy rövidebb időre Werbőczy István volt a terület ura. Alsópetényben írta meg 1513-14-ben a híres **Háromskönyvet** (Tripartitum), mely a középkori nemesség jogforrásává vált és egészen 1848-ig maradt érvényben. Werbőczy emlékét őrzi a templomdombon található hatalmas méretű gránit emlékmű, a **Werbőczy-gúla**. Az emlékművet Gyurcsányi Ignácné állíttatta 1791-ben, a nádor halálának 250. évében. **Andreánszky-kúria és park** · A falu szélén álló kisebb kúria az Andreánszky családé. Az ő híres leszármazottjuk volt Andreánszky Gábor (1895–1967), botanikus, az MTA tagja. A kastély parkja korábban természetvédelmi terület volt, jelenleg helyi védettség alatt áll. Az épületet korabeli feljegyzések és egy fotó alapján jelenlegi tulajdonosai teljesen újjáépítették, nem látogatható.

BÁNK NEVEZETESSÉGEI

Bánki-tó · A 7 hektáros, a Jenői-patak felduzzasztásával létrehozott, átlagosan 4 méter mély tó közkedvelt kiránduló- és üdülőhely. A víz elsősorban horgászparadicsom, de a nyári hónapokban a strandon fürödni is lehet. A község nevezetes rendezvényeiről is, a Bánki Nyár,

a Jazzfesztivál és a Bánki-tó fesztivál, a Folklorfesztivál a legnépszerűbbek.

Szlovák Tájház · A Szlovák Nemzetiségi Kiállítás egy régi szabadkéményes parasztházban mutatja be a helyi szlovákság XIX. századi életét, viseletét, berendezéseit, használati tárgyait.

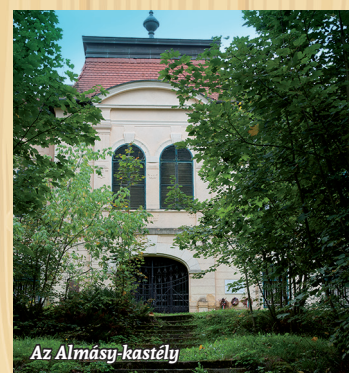
Élő Kovácsműhely Múzeum · A Petőfi úton lévő múzeum egész évben látogatható. Látványkovácslás előre egyeztetett időpontban.

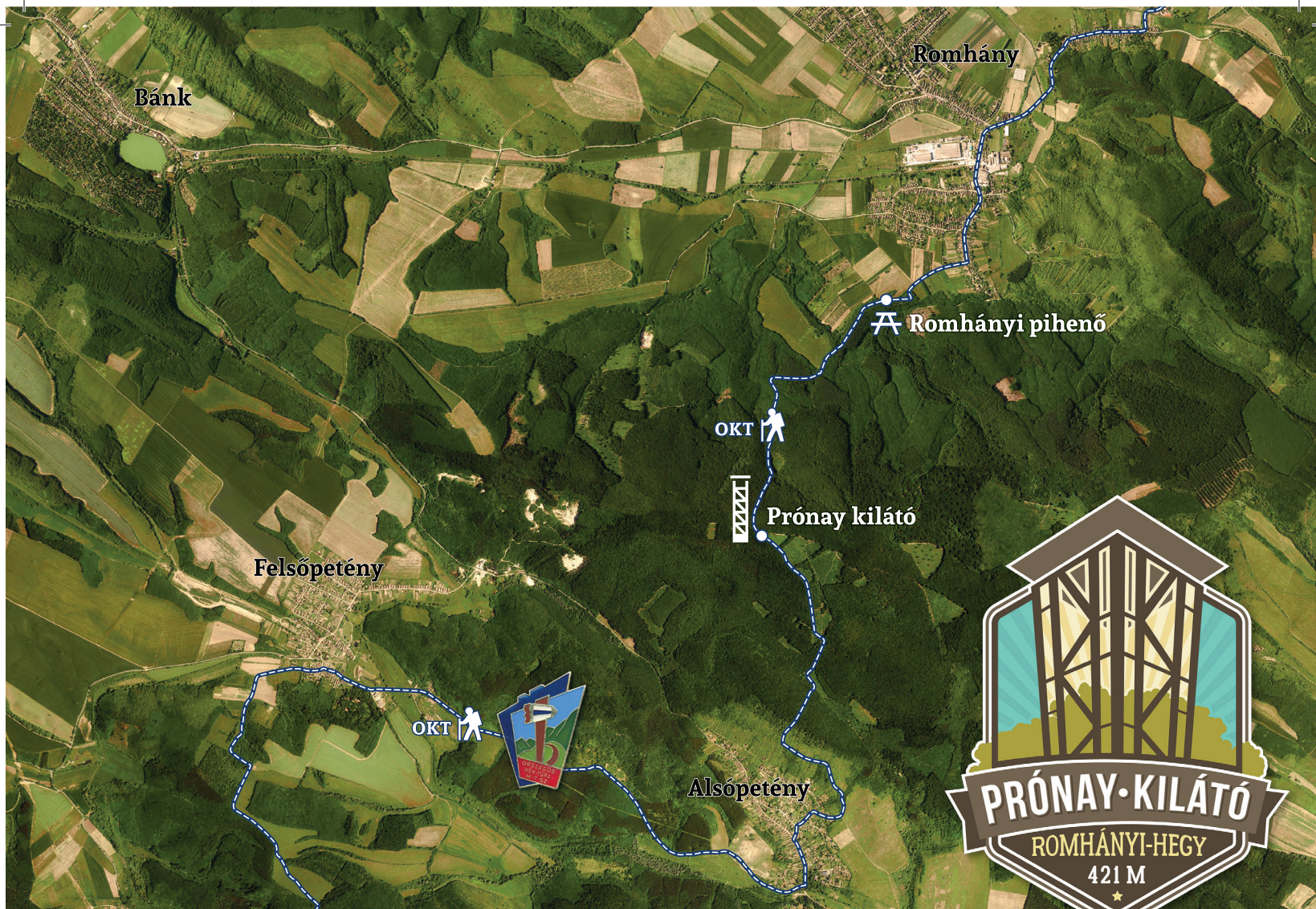

FELSŐPETÉNY NEVEZETESSÉGEI

Almásy-kastély · 1902-ben épült. 1955. november 2. és 1956. október 30. között itt tartották házi őrizetben Mindszenty József bíborost, esztergomi érseket. Emlékét a kastély falán elhelyezett emléktábla őrzi. Minden év októberében Mindszenty-emléknapot tartanak a faluban.

Falumúzeum · Az összegyűjtött tárgyakat, bútorokat és népviseleti ruhákat a felsőpetényiek adományozták a falunak.

TOVÁBBI KILÁTÓHELYEK A CSERHÁTBAN

A hegységben több kilátópontról is szemlélhető a változatos táj, melyre jó lehetőség adódik az Országos Kéktúra útvonalán haladva. A **Naszály** a Cserhát legnyugatibb, egyben legmagasabb, mészkőbányával megsebzett hegytömbje. Csúcsát északról a Katalinpusztai Kirándulóközponttól, a Gyadai-rét felől kitartó túrával lehet elérni. A gerincen haladva több természetes kilátóhelyről csodálható a panoráma.

Megéri a közeli Börzsönyt is felkeresni. A Dunakanyar legszebb körpanorámáját kínálja a Nagy-

Kilátás a kötengerőtől

Kilátás a Tepkéről

maros feletti Hegyestetőn álló, középkori bástyát idéző **Julianus kilátó** (GPS: 47.784049, 18.933697).

Romhánytól kelet irányába **Szandavár** romjaihoz érdemes kitérőt tenni a pazar kilátásért.

A Kelet-Cserhátban lévő **Tepke** (GPS: 47.94916667, 19.63694444) csúcsán álló kilátóról igazán festői kilátás nyílik a Mátrára és a Cserhátra, nyugat felé pedig a Börzsöny hegységre.

Az OKT-n tovább túrázva az ország egyik leglátogatottabb nemzeti kegyhelyére, **Szentkútra** is el látogathat.

GEOLÓGIAI LÁTNIVALÓK

A hegység délnyugati részén fekvő **Bér** község felett emelkedő Nagy-hegyen egy kőzetbemutató (GPS: 47.865762661, 19.47841886) át jutunk el a hajlott andezitoszlopok felé és a jégkorszak alatt keletkezett kötengerhez. A kőömlés felső részén egy szép panorámás kilátó-pont is található.

Az Ipoly mentén, Nógrádszalkál községtől északra található a **Páris patak völgye** geológiai bemutató terület (GPS: 48.194716, 19.530631), mely egy andezittakarársze.

Hajlott andezitoszlopok

A béri kőtár